

Sygn. akt III Ca 1659/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 stycznia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Hajda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 stycznia 2016 roku sprawy

z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko J. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 2 czerwca 2015 roku., sygn. akt I C 686/15

1) ***uchyla zaskarżony wyrok w części obejmującej kwotę 250,00 (dwieście pięćdziesiąt) złotych i w tym zakresie umarza postępowanie;***

2) ***oddala apelację pozostałym zakresie.***

SSO Anna Hajda

UZASADNIENIE

Powódka (...) sp. z o.o. w W. domagała się zasądzenia od pozwanej J. S. kwoty 453,00 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 393,00 zł, począwszy od dnia 8 maja 2014r., oraz zasądzenia od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem zaocznym z dnia 2 czerwca 2015r., sygn. akt I C 686/15, Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej Wydział I Cywilny oddalił powództwo.

Powyższe orzeczenie zapadło przy ustaleniu następującego stanu faktycznego:

Powódka przedłożyła ramową umowę pożyczki, zgodnie z którą pożyczkobiorca w celu potwierdzenia rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy zobowiązany jest dokonać przelewu potwierdzającego rejestrację na konto bankowe pożyczkodawcy, wpisując w tytule przelewu tekst zgodny z komunikatem otrzymanym drogą elektroniczną po poprawnym wypełnieniu formularza internetowego. Przelew potwierdzający rejestrację stanowi jednorazowy przelew kwoty 0,01 zł. Udzielenie pożyczki następuje po złożeniu wniosku za pośrednictwem formularza internetowego. Po zaakceptowaniu przez pożyczkodawcę poprawnego wniosku pożyczkobiorcy o pierwszą pożyczkę, pożyczkodawca udostępnia pożyczkobiorcy Ramową Umowę Pożyczki, Indywidualne Warunki Umowy i Formularz Odstąpienia, po czym zostaje przelana kwota pożyczki na indywidualne konto bankowe pożyczkobiorcy.

W części zważeniowej Sąd Rejonowy powołał się na treść art. 339 § 1 i 2 k.p.c., art. 6 k.c. oraz art. 720 § 1 k.c. W ocenie tego Sądu powódka nie wykazała, że do zawarcia umowy z pozwaną na warunkach przez nią wskazanych w pozwie w ogóle doszło. Zdaniem Sądu I instancji umowa ramowa pożyczki oraz dokumenty prywatne przedłożone przez powódkę same w sobie nie mogą dowodzić faktu zawarcia przedmiotowej pożyczki przez strony.

Apelację od w/w wyroku zaocznego wywiodła powódka, zaskarżając go w całości i podnosząc zarzut naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 233 § 1 k.p.c. polegającego na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów zgromadzonych w sprawie, polegającą na odmowie przyznania przedłożonym przez powódkę dokumentom jakiegokolwiek waloru dowodowego w warunkach ewidentnej bierności ze strony pozwanej, co w konsekwencji doprowadziło do uznania przez Sąd, że powódka nie wykazała zawarcia umowy pożyczki z pozwaną;
2. art. 339 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że przytoczone przez powódkę twierdzenia budzą uzasadnione wątpliwości, co z kolei wyklucza możliwość przyjęcia za prawdziwe twierdzeń powódki;
3. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że w niniejszej sprawie ciężar dowodu spoczywa wyłącznie na powódce;
4. art. 230 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie pomimo istniejących ku temu przesłanek i brak uznania przez Sąd, iż w związku z niewypowiedzeniem się przez pozwaną co do twierdzeń powódki wskazanych w pozwie, fakty te należało uznać za przyznane.

W oparciu o powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, również za instancję odwoławczą. Alternatywnie powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo zasadna, aczkolwiek nie wobec trafności zarzutów w niej podniesionych.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż Sąd II instancji w pełni podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy, przyjmując je tym samym za własne. Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, po czym dokonał analizy całego zebranego materiału i wyprowadził poprawne, zgodne z zasadami logiki wnioski, wobec czego powódka nie mogła skutecznie podnosić zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Ocena Sądu nie uchybia w szczególności zasadom doświadczenia życiowego ani logicznego rozumowania, toteż nie sposób uznać, iż Sąd przekroczył swe uprawnienia, oceniając materiał w sposób dowolny.

Niezależnie jednak od powyższej konstatacji wskazania wymaga, że pismem z dnia 11 czerwca 2015 roku, a więc złożonym już po wydaniu zaskarżonego wyroku ale przed jego uprawomocnieniem się i przed jego zaskarżeniem, powódka złożyła oświadczenie w przedmiocie cofnięcia pozwu w części obejmującej kwotę 250,00 złotych. Pozwana w określonym 14-dniowym terminie nie złożyła oświadczenia czy wyraża zgodę na cofnięcie pozwu, zatem – stosownie do treści art. 203 § 3 kpc – brak oświadczenia w tym zakresie uznany został za wyrażenie zgody na cofnięcie pozwu. W ocenie Sądu Okręgowego oświadczenie powódki w przedmiocie cofnięcia pozwu nie stanowi czynności sprzecznej z prawem lub zasadami współżycia społecznego ani też nie zmierza do obejścia prawa. **W tej sytuacji zaskarżone orzeczenie w części obejmującej kwotę 250,00 złotych podlegało uchyleniu, a postępowanie w tym zakresie podlegało umorzeniu, stosownie do treści art. 386 § 3 kpc w zw. z art. 355 § 1 i 2 kpc.**

Odnosząc się do apelacji powódki w pozostałym zakresie wskazać należy, że Sąd Okręgowy aprobuje stanowisko Sądu Rejonowego, zgodnie z którym ramowa umowa pożyczki wraz z dokumentami określonymi przez powódkę jako „informacja o wpływie na rachunek powódki dokonanej przez stronę pozwaną opłaty rejestracyjnej” oraz

„potwierdzenie przelewu pożyczki na konto strony pozwanej” nie stanowią wystarczających dowodów na fakt zawarcia przedmiotowej pożyczki przez strony. Wbrew zarzutom skarżącej, Sąd I instancji miał podstawy do powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do twierdzeń przytoczonych w pozwie. Po pierwsze, jak słusznie argumentował Sąd Rejonowy, dokument mający potwierdzać dokonanie przelewu przez pozwaną opłaty rejestracyjnej stanowił dokument prywatny sporządzony przez powódkę na potrzeby procesu i nie mógł stać się podstawą zasądzenia roszczenia. Ten sam walor jedynie dokumentu prywatnego należało przyznać drugiemu dokumentowi oznaczonemu przez powódkę jako „potwierdzenie przelewu pożyczki na konto strony pozwanej”. Słusznie podniósł Sąd Rejonowy, iż powódka, chcąc uprawdopodobnić okoliczność zawarcia umowy, winna była co najmniej dołączyć wyciąg z rachunku bankowego, z którego wynikałoby polecenie przelewu przez pozwaną opłaty rejestracyjnej na konto bankowe powódki oraz przekazanie kwoty pożyczki na rachunek pozwanej. Przedłożone zaś dokumenty prywatne budzą wątpliwości i stanowią wyłącznie samoistne oświadczenia powódki. Niezależnie od powyższego, zastrzeżenia wywołuje również data wskazana na dokumencie mającym - w ocenie powódki - dowodzić faktu przelewu przez pozwaną kwoty 0,01 zł tytułem opłaty rejestracyjnej. Mianowicie data domniemanego przelewu została wskazana jako 17 czerwca 2013r., podczas gdy rzekoma pożyczka miała być zawarta w dniu 7 marca 2014r. Jak wynika z § 5 pkt 5.1.1 ramowej umowy pożyczki powódka jako pożyczkodawca zobowiązana była do udzielenia pożyczki bezzwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku pozwanej, toteż niedorzeczne byłoby przyjęcie, że przedstawiony przez powódkę wydruk z jej systemu teleinformatycznego z dnia 17 czerwca 2013r. stanowi dowód przelewu opłaty rejestracyjnej przez pozwaną celem uzyskania pożyczki mającej mieć miejsce w dniu 7 kwietnia 2014r. (w tym miejscu warto również zwrócić uwagę na niekonsekwencję powódki co do podawanej przez nią daty zawarcia umowy, gdyż z szablonu umowy wynika data 7 marca 2014r., a nie 7 kwietnia 2014r., jak wskazano w pozwie). Nadto z samej treści pozwu wynika jednoznacznie, że wniosek o udzielenie pożyczki miał zostać złożony przez pozwaną w tym samym dniu, co przekazanie kwoty pożyczki, tj. 7 kwietnia 2014r., toteż wydruk z dnia 17 czerwca 2013r. nie mógł stanowić dowodu na przelanie kwoty 0,01 zł w związku z przedmiotową pożyczką z dnia 7 kwietnia 2014r. Powyższe może sugerować, że powódka dochodzi w niniejszej sprawie roszczenia z innej, bliżej nieokreślonej umowy. W konsekwencji twierdzenie powódki o zawarciu przez strony pożyczki w dniu 7 kwietnia 2014r. i przedłożony dowód na potwierdzenie tego faktu w postaci informacji o wpływie opłaty rejestracyjnej na rachunek powódki są ewidentnie sprzeczne, co wyklucza czynienie jakichkolwiek wiarygodnych ustaleń na podstawie wymienionego dokumentu. Na marginesie można jeszcze tylko dodać, iż powódka nie wykazała również wysokości obciążenia pozwanej kwotą działań windykacyjnych na sumę 160,00 zł. Zdaniem Sądu Okręgowego powódka, która nota bene także nie stawiała się na rozprawę, nie usunęła tych wątpliwości, a w konsekwencji nie sprostowała wymogom dowodowym ciążącym na niej z mocy art. 6 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 232 Kodeksu postępowania cywilnego. Tym samym w realiach sprawy nie można mówić o naruszeniu w/w przepisów przez Sąd I instancji, skoro z ich istoty wynika obarczenie strony powodowej obowiązkiem wykazania swych twierdzeń.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy podziela zastrzeżenia Sądu I instancji, które w powiązaniu z niezgodnością daty przelewu opłaty rejestracyjnej z datą udzielenia rzekomej pożyczki pozwoliły na odstąpienie od przyjęcia za prawdziwe twierdzeń przytoczonych w pozwie. Domniemanie prawdziwości twierdzeń powódki zostało zatem skutecznie obalone, wobec czego reguła z art. 339 § 2 k.p.c. nie mogła znaleźć zastosowania w sprawie. Zarzut naruszenia tego przepisu okazał się zatem również całkowicie chybiony. Jednocześnie nie zasługuje na uwzględnienie stanowisko skarżącej, jakoby Sąd zobowiązany był zastosować art. 230 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. W świetle tej regulacji nie budzi wątpliwości, że uznanie milczenia jednej strony za swoistą formę przyznania faktów podnoszonych przez drugą stronę zależy od oceny całego postępowania dowodowego, które na gruncie rozpoznawanego powództwa przemawiało przeciwko twierdzeniom powódki. Nadto nie można zapominać, iż uznanie faktów za przyznane w ten sposób jest fakultatywnym uprawnieniem Sądu i jedynie w wyjątkowych przypadkach, gdy zebrany materiał jest bezsporny, można by zasadnie podnosić niezastosowanie się do omawianej regulacji.

W konkluzji Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał na niewykazanie roszczenia przez powódkę zgodnie z ogólnym rozkładem ciężaru dowodu ustanowionego w art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. Przedłożone przez stronę powodową

wydruki komputerowe, niemające pierwotnie formy materialnej - jak podniosła sama skarżąca - nie mogą stanowić samoistnych dowodów na zawarcie stosownej umowy, co przy braku innych dowodów wiązało się z koniecznością oddalenia powództwa.

Wypada przy tym zasygnalizować, że do umowy pożyczki będącej przedmiotem postępowania znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim w związku z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. Jak wyjaśniono, zebrany materiał dowodowy nie dał jednak podstaw do przyjęcia, iż strony zawarły umowę o kredyt konsumencki zawartą na odległość w rozumieniu art. 3 w zw. z art. 5 pkt 13 powołanej ustawy o kredycie konsumenckim.

W oparciu o w/w rozważania apelacja powódki podlegała oddaleniu jako bezzasadna na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Anna Hajda